

KUTSESTANDARD

Dokker, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsestandardi kasutusala

Tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamine

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Dokker, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Tänapäeva sadamad on muutunud tarneahela dünaamiliseks transpordisõlmeks, st erinevalt varasemast ajast liiguvad tänapäeval kaubad sadamast läbi sujuvalt, ilma suuremate seisakuteta. Dokkeri- sadamas kauba füüsilise ümberlaadimisega tegeleva töötaja ülesanne on kaupa võimalikult efektiivselt, viivituste ja vigastusteta ümber laadida. Vastasel juhul, kui kaup jääb sadamasse seisma, tekivad viivitused tarneahelas, mis omakorda toovad kaasa täiendavaid kulutusi ka teistele tarneahelas osalevatele ettevõtetele. See vähendab ettevõtete ja tarneahela konkurentsivõimet ning kvaliteetse teenuse pakkumise võimalust tervikuna. Lõpptarbijale tähendab see toote hinna kasvu.

Dokker (sadamalaadurite, vedukite, kraanade jm juht) töötab sadamas. Tema põhilised tööülesanded on veoste laadimine ja lossimine, ümberlaadimine, ümberpaigutamine ning ladustamine, kasutades mitmesuguseid transpordivahendeid. Dokkeri tööde hulka kuulub ka veoste troppimine ja lahtivõtmine. Samuti laevade sildumisega seotud tööd.

Töötamisel on vajalik B-kategooria autojuhiluba.

Kutse eeldab regulaarset tervisekontrolli.

Dokkeri kutsealal on kirjeldatud kaks kutsetaset.

3. taseme dokker on sadamatöötaja, kes töötab laaduritega (tõstevõimega kuni 10000 kg) ja seadmetega ja on läbinud koolituse ning tegeleb sildumistöödega.

4. taseme dokker on sadamatöötaja, kes töötab laaduritega (tõstevõimega alates 10000 kg), kraanadega ja teiste seadmetega ja on läbinud koolituse ning tegeleb sildumistöödega.

A.2 Tööosad

A.2.1 Laadimine ja lossimine (ilma mehhanismideta)

1. Tõstetroppide valimine ja kontrollimine.
2. Markeeringu jälgimine.
3. Veoste sorteerimine.
4. Kraana- või tõstukijuhi abistamine.
5. Transpordivahendite grupeerimine.
6. Vagunite, konteinerite, trümmide, seadmete puhastamine peale lossimist.

A.2.2 Mehhanismide ja seadmetega töötamine

1. Sadamas kasutatavate tõste- ja transpordivahenditega töötamine.
2. Lastikäitlusvahendite kasutamine.
3. Erisuguste väikemehhanismide ja abiseadmete kasutamine.

A.2.3 Sildumistööde tegemine

1. Sildumisotsade kinnitamine või äraandmine.

2. Laevameeskonna liikmete või lootsiga suhtlemine.
3. Laeva haalamises osalemine.
4. Laeva sildumisala ettevalmistamine.
Valitavad tööosad
Töö terminalitraktoriga (sadamaveduk)
1. Haagiste ja treilerite teisaldamine.
A.2.5 Töötamine kopplaaduri (sh ekskavaator) ja/või roomiktehnikaga
1. Puistekaupade ümberlaadimine.
2. Puistekaupade kuhjamine.
3. Sadama territooriumi puhastamine.
A.2.6 Töötamine raudteeveeremiga
1. Raudteetaristu ja veeremi valmisoleku hindamine.
2. Raudteevagunite paigutamine ja teisaldamine.
3. Vaguni tõkiskingade paigaldamine või äravõtmine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Dokkeri töö on üldjuhul graafikupõhine ja toimub peamiselt välitingimustes. Tööga toimetuleku eelduseks on vaimne ning füüsiline koormustaluvus ning valmisolek meeskonnatöös.
A.4 Töövahendid
Dokkeri peamised töövahendid on tõste- ja transpordiseadmed, lastikäitlusvahendid jms. Oluline on kasutada isikukaitsevahendeid (nt kiiver jm).
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tööga toimetuleku eelduseks on füüsiline koormustaluvus, hea koordinatsioon ja inertsitunnetus, kohusetundlikkus ning valmisolek meeskonnatöös.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on 3.taseme dokkeril põhiharidus, ta on läbinud erialase koolituse koos praktilise väljaõppega töökeskkonnas.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Dokker, dokker-mehhanisaator, sadamatööline.
A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Töötamisel lähtutakse liiklusseadusest.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Dokkeri kutse taotlemisel on nõutav kompetentside tõendamine järgmiselt: kohustuslikud kompetentsid B.2.1 –B.2.3, lähivad kompetentsid B.2.7 – B.2.11 ja taotleja soovi korral võib tõendada valitavatest kompetentsidest B.2.4 – B.2.6 ühe või mitu.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Laadimine ja lossimine (ilma mehhanismideta)	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) kontrollib töös kasutatavaid tõstetroppe ja lastihaardeseadmeid, jälgides troppide asetust; paigaldab, kinnitab ja kontrollib ühendusi (fitingud);	

2) vastavalt etteantud juhiste järgib markeeringut, laadib kauba transpordivahenditele ja veoühikutele peale ja/või neilt maha, kinnitab selle või võtab kauba lahti vastavalt etteantud juhiste; asetab transpordivahendile või kaubaruumile tõkendi; 3) vastavalt etteantud juhistele sorteerib veosed, arvestades nende kokkusobivust, mõõte, sortimenti; tagab eri kaubagruppide eristatavuse ja püsivuse transpordil ja ladustamisel; 4) vajaduse korral signaaliseerib (abistab nt kraana- või tõstukijuhti), kasutades selleks ettenähtud märguandeid ja sidevahendeid; 5) vastavalt etteantud juhiste ja laeva laadimistingimuste grupeerib transpordivahendid ja suunab need ooteplatsidele.	
Hindamismeetod(id): Test, ülesanne ja/või praktiline töö.	
B.2.2 Mehhanismide ja seadmetega töötamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) töötab mitmesuguste sadamas kasutatavate tõste- ja transpordivahenditega vastavalt ette antud juhiste ja ohutusnõuetele ning terminalitöö spetsiifikale; kasutab laadurit tõstevõimega kuni 10000 kg või töötab spetsiaalsete tehniliste seadmetega spetsialiseeritud terminalides; 2) kasutab oma töös erinevaid lastikäitlusvahendeid, lähtudes tõstetranspordimasina, kauba ja töö spetsiifikast ja ette antud juhistest; 3) vajaduse korral kasutab oma töös erinevaid väikemehhanisme ja abiseadmeid, lähtudes kauba ja töö spetsiifikast ning etteantud juhistest.	
Hindamismeetod(id): Test, ülesanne ja/või praktiline töö.	
B.2.3 Laevade sildumisega seotud tööd	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) vastavalt ette antud juhiste kinnitab või annab ära sildumisotsad; 2) vajaduse korral suhtleb laevameeskonnaga liikmete või lootsiga, et tagada laeva ohutu sildumine või lahkumine; 3) vastavalt ette antud juhiste osaleb laeva haalamisel; 4) valmistab ette laeva sildumisala (sh pollarid), sildumisotsade kinnitamiseks või äraandmiseks.	
Hindamismeetod (id): Test, ülesanne ja/või praktiline töö.	
B.2.4 Töötamine kopplaaduri (nt ekskavaator) ja/või roomiktehnikaga (nt buldooser)	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) laadib ümber puistekaupu (sh transpordivahenditele), arvestades kaupade keskkonnamõjusid ja eripära; 2) kuhjab puistekaupu, arvestades kaupade keskkonnamõjusid ja eripära; 3) puhastab sadama territooriumi.	
Hindamismeetod (id): Ülesanne ja/või praktiline töö.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

taotleja võib soovi korral tõendada valitavatest kompetentsidest B.2.4 – B.2.6 ühe või mitu

B.2.5 Töö terminalitraktoriga (sadamaveduk)	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) teisaldab haagiseid ja treilereid, vajaduse korral ka teisi transpordivahendeid, lähtudes etteantud juhistest ja liikluskorraldusest.	
Hindamismeetod (id): Ülesanne ja/või praktiline töö.	
B.2.6 Töötamine raudteeveeremiga	EKR tase 3
Tegevusnäitajad:	

1) jälgib taristu korrasolekut ja veeremi valmisolekut teisaldamiseks vastavalt etteantud juhiste; 2) koos signaalseerijaga komplekteerib veeremi koosseisu, vastavalt etteantud juhiste; 3) paigaldab või eemaldab vaguni tökiskingad, vastavalt etteantud juhiste.
Teadmised: 1) raudteeveerem, selle iseärasused (nt haakemehhanismid, pidurisüsteemide tööpõhimõtted); 2) veeremi märgistus.
Hindamismeetod (id): Ülesanne ja/või praktiline töö.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Töökoha ja seadmete ning masinate (tõstevõime kuni 10000 kg) ettevalmistamine	EKR tase 2
Tegevusnäitajad: 1) enne tööle asumist vaatab töökoha üle ja valmistab ette tööülesandest lähtuvalt; 2) vastavalt etteantud juhiste valib sobivad töövahendid, vajadusel valmistab seadmed ja masinad töötamiseks ette.	
Hindamismeetod (id): läbivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.	
B.2.8 Tööohutusnõuete järgimine (sh üldohutus ja turvalisus)	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) järgib ettevõttes kehtestatud korda; kasutab töö tegemiseks ettenähtud isikukaitsevahendeid, teavitab tööandjat või selle esindajat käsitletava lasti iseärasustest, mis võib põhjustada õnnetusjuhtumi või tervisele kahjuliku olukorra; 2) kasutab esmaseid tulekustutusvahendeid; 3) järgib ohtlike jäätmekäitluse nõudeid, kasutab oma töös keskkonda säästvaid töömeetodeid ja keskkonnakaitseks vajalikke abinõusid ja vahendeid; 4) järgib töö- ja tootmishügieeni nõudeid, kasutab töötamisel sobivaid töömeetodeid ja -võtteid mis ei ohusta elu ega tervist, kasutab tervisekaitseks ettenähtud isikukaitsevahendeid (kiiver, kaitseprillid, kõrvatropid jm); 5) eriolukorra tekkides, mis võib olla ohtlik tervisele, kaubale, tehnikale või keskkonnale, katkestab töö ja teavitab sellest koheselt tööandjat või selle esindajat.	
Teadmised: 1) jäätmekäitlus; 2) tööohutus; 3) tegutsemine eriolukordades; 4) töötervishoid 5) töö- ja tootmishügieen ohtlike jäätmekäitluse kasutamise nõuded	
Hindamismeetod(id): Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.	
B.2.9 Ohtliku lastiga töötamine (IMDG koodeks)	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) töötamisel ohtlike ainetega lähtub ettenähtud juhistest kauba käitlemisel ja "Rahvusvahelisest ohtlike kaupade mereveo koodeksist" (IMDG koodeks).	
Teadmised: 1) ohtlike ainete klassifikatsioon ja markeeringud.	
Hindamismeetod (id): Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.	
B.2.10 Sidepidamisvahendite kasutamine	EKR tase 2
Tegevusnäitajad:	

1) kasutab oma töös mitmesuguseid sidepidamisvahendeid (nt raadiojaam, pardaarvuti jm) vastavalt kasutusjuhistele.

Hindamismeetod(id):

Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.

B.2.11 Dokker, tase 3 kutset läbiv kompetents

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

- 1) täidab töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, tööprotsessis ja töökoha korrastamisel, arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber;
- 2) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub võimaluse korral meditsiinilise abi ja teatab koheselt õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale;
- 3) täidab ja järgib tööandja volitatud esindaja poolt ettenähtud tehnoloogiaid, etteantud kvaliteedinõudeid ja asjakohaseid juhiseid;
- 4) täidab võetud kohustusi määratud aja jooksul;
- 5) kohaneb muutuvate oludega, oskab leida ja analüüsida asjakohast teavet ülesannete täitmiseks; määratleb ja sõnastab probleeme;
- 6) oskab ette näha töösituatsiooni käiku ja kohandab oma tegutsemist vastavalt olukorrale;
- 7) on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös; jagab kaastöötajatega kogu vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel;
- 8) analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi ja otsib võimalusi enesearendamiseks;
- 9) kasutab seadmeid ja masinaid otstarbekohaselt, sihipäraselt ning heaperemehelikult;
- 10) töötab hoolikalt ja korrektselt, ohustamata inimeste tervist, vara või keskkonda.
- 11) on valmis tegutsema reostustõrje vajaduse ilmnemisel vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.

Teadmised:

- 1) laeva lastiplaan;
- 2) kauba kinnitamine;
- 3) laevaehituse ja -teooria alused (nt püstuvus, süvis, laevade tüübid jm);
- 4) taara ja pakendi liigid
- 5) laadimismasinade ehitus ja tööpõhimõte
- 6) keskkonnakaitse;
- 7) veoste kokkusobivus, kauba separeerimine;
- 8) kauba säilivuse tagamine laadimistööde ajal ja ladustamisel;
- 9) kaubaühiku koostamise põhimõtted;
- 10) konteinerite ja rulltreilerite konstruktsioon ja tehnilised tunnused;
- 11) signaliseerimine;
- 12) troppimine;
- 13) tehnoloogiline protsess.

Hindamismeetod(id):

Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-29112012-4.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Tõnis Hunt, Eesti Mereakadeemia Argo Korjus, AS Silsteve Eno Saar, AS HTG Invest Raul Siniallik, Eesti Meremeeste Sõltumatu AÜ Toomas Uibokant, Transiidikeskuse AS
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.11.2012

6. Kutsestandard kehtib kuni	28.11.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8343 Kraana-, tõstuki- jm tõsteseadmete juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Docker, Longshoreman, level 3
Soome keeles	ahtaaja
Vene keeles	докер-механизатор
C.3 Lisad	
Lisa 1	Töösad ja tööülesanded
Lisa 2	Terminid